

ЛОСОС

Лососи... Опет се враћају свом мрјестилишту... Врте се витки, вретенасти у замасима и са таквим чудним одсјајем у крљуштима као да се у њиховом откову, неопрезна, и још млада ухватила сама мјесечева свјетлост. Лелујави и дрхтави, увијек су такви, кад се враћају дому. Чудан је то нагон или проклетство кад је јаче и од саме смрти ... инстинкт који их непогрешиво враћа у поток из којег су поникли, на оно исто мјесто, тачно у онај вир гдје су први пут, још несигурни и мајушни, запловили у несигурну будућност. Логичног објашњења за такву упорност нема, али лососи ће у вријеме мријеста морати да испуне ту величанствену мисију, препливаће океане, прескочиће водопаде, побиједити силе гравитације или страдати то покушавајући — али једно знају — стићи ће кући. Морају!

Гледам, видим, заслијепио сам од свјетлости... Када сам силазио, издалека, одозго са неба, посматрао сам огроман пожар који је је пожудан и неугашен титрао у пустињи у милионима неугашених жижака. Био сам задивљен и уплашен невјероватним приказом. Сад више нисам, сад кад сам опожарен, сад кад сам буктиња која непрестано сагорјева сама од себе као какав перпетуум мобиле прве врсте. Моје зјенице сада горе хладним пламеном неона и узалуд ми је

гледати у оно небо са којег сам, знам готово светац сишао. Узалуд, јер знам то одавно, небо не зна за миљенике, и мислим да и оно гори, и да ми зато очи, пуне ватрених одбљесака, непрестано сузе...

Лутам, вртим се полудио, осврћем се нервозно као пјесник коме је идеја у срцу, а није на уснама. Пролазим ситан испод тих огромних, скуких хотела који жмиркају наизмјенично у низовима, као оне јефтине сијалице што сам их са радошћу палио на новогодишњим јелкама, тамо још у Сарајеву, па у Руми, Приједору, Бањалуци, у свим градовима у којима сам живио. Мислим о томе, сад у Лас Вегасу, у пламтећој улици Фримонт која посута милионима сијалица гори као брзогорећи штапин па ти се чини да ће одједном праснути у милион комадића као каква Супернова.

Тај огромни рачун за струју плаћа се из људског порока, коцке, алкохола, секса ... и помислим да ли је овај извикани рај на земљи изграђен од новаца криминалаца заправо Содомом или Гомором, да ли је то заправо пакао у којем сам почео да се печем. Гледам у своје дланове и не видим линије живота, љубави, срца, руке су ми од пара опарене... Помислим, ево и ову бјесомучну ломачу на којој горим, запалио је наш Прометеј, Никола Тесла и ту престаје потреба за било каквим објашњењем.

И знам, овај неспокој дубоко уњедрен, први је дрхтај онога што покреће моје будуће немире, онога океана туге који ће запљускивати ноћима моје уморно, али вретенасто и витко тијело. То су оне непознате струје које Тесла још није пронашао, то су неучртани, али у мени дубоко укодирани тајни путеви Атлантика који ће бјежећи од Пацифика одредити обале мог бола. Умријећу покушавајући, ја који сам од Громовника бјежао небом, а сада непознатом, незаустављивом силом бачен у море — али то је моја судбина... Осврћем се за собом,

огледам се и видим како ми се у крљуштима, у откову ухватила још несигурна и млада, али тако блага и препознатљива мјесечева свјетлост. И све сам схватио, напрасно — одједном; и несхваћено и напаћено и неоткривено: враћам се мјесту мог рођења и мог потонућа! Ја то знам, само у свом виру могу да се мријестим...

Каква величанствена мисија!

